

CONCURSUL DE ADMITERE în clasa a V-a

limba și literatura română

14.05.2024

Varianta nr. 1

I. Citește cu atenție fragmentul următor: (60 de puncte)

Octav e un copil cuminte.

Bunica i-a adus o cutie de lemn cu soldați de plumb. Opt oșteni cu chivăre¹ grele pe umăr, îmbujorați în obraz și voinici.

Într-o seară, Octav i-a înșirat pe masă, să se joace. Motanul sta la gura sobei, liniștit, cu botul pe labe.[...] În seara aceea, însă, un soldat de plumb l-a necăjit amarnic pe băiat: nu vrea, cu niciun chip, să stea în picioare.

Octav îl așeza binișor, se ruga de el:

— Soldat de plumb de la bunica, stai în picioare!

Și rugămintea și strădania² lui erau zadarnice.

Încăpățânarea soldatului îl scoase din sărite pe Motan. El ridică botul și, dintr-o săritură, fu pe masă, în mijlocul oștenilor de plumb. Începu să-i răvășească, să-i ia în gură și să-i arunce în sus – ca pe șoareci – să-i calce în picioare. În urmă, ca o bunică ce se întoarce acasă, împăcată că l-a scărmanat³ pe nepotul neastâmpărat, Motanul se întoarce la loc și se culcă cu botul pe labe, mai miorlăind uneori.

— Le-am arătat eu lor! Acum, Octav, te vor asculta! Adună-i și încearcă!

Octav încremenise. O lacrimă, ca un bob de rouă, îi înflorise în geană. E nebun Motanul! Gândul i se limpezi, însă, ușor. Se gândi că supărarea pisoifului era justificată. Adună soldații cu grijă și-i amenință:

— Bine v-a făcut! Băgați de seamă: dacă nu mă ascultați, iar vă scarmână Motanul. Și-i așeză din nou în șir. Dar soldatul, soldatul care nu voise să stea în picioare, era lipsă. Octav îl căută pe masă, în cutie, pe jos. Îl chemă blând:

— Soldat de plumb de la bunica!

Dar soldatul nu era nicăieri. Parcă-l înghițise pământul.

În seara aceea, Octav a adormit cu gândul la soldatul de plumb. Uneori, i se părea că l-aude: „Sunt aici, sunt aici!”. Octav tresărea „Unde?”, dar nu-i răspundea nimeni.

(după G. M. Zamfirescu – *Sufletul soldaților de plumb*)

1. **chivără** – chipiu înalt, folosit în trecut de militari; coif făcut din hârtie, folosit de copii în jocul de-a soldații;

2. **strădania** – efortul, osteneala;

3. **a scărmana** – (aici) a bate sau a certa pe cineva.

A. Înțelegerea textului (5*6 p. = 30 de puncte)

Scrie pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Se dă secvența: „Octav încremenise. O lacrimă, ca un bob de rouă, îi înflorise în geană.” Seria care conține **sensul asemănător** al primului verb subliniat și **sensul opus** al celui de-al doilea verb este:
- înghețase, îmbobocise;
 - se mișcă, domol;
 - înlemnise, dispăruse;
 - să ametească, atent.

2. Motanul e furios fiindcă:
 - a. soldatul de plumb a dispărut;
 - b. au apărut șoarecii pe masă;
 - c. soldatul e încăpățânat;
 - d. l-a scărmanat pe nepot.

Scrie pe foaia de examen răspunsuri pentru următoarele cerințe:

3. Transcrie o secvență care arată modul în care Motanul îi pedepsește pe soldați.
4. Numește două trăiri ale copilului.
5. Copiază, pe foaia de examen, propozițiile pe care le consideri adevărate:
 - a. Băiatul primește o cutie din plumb cu opt soldați.
 - b. Motanul stă liniștit la gura sobei.
 - c. Bunica se întoarce acasă și îl scarmână pe Octav.
 - d. Octav îi amenință pe soldații neascultători.

B. Limba română (5*6 p. = 30 de puncte)

1. Alcătuieste două enunțuri în care cuvintele subliniate în fragmentul de mai jos să aibă alt înțeles:
Dar soldatul, soldatul care nu voise să stea în picioare, era lipsă.
2. Extrage, din primele trei paragrafe, un substantiv la numărul plural, un numeral și un adjectiv.
3. Scrie timpul verbelor din secvența: ***Le-am arătat eu lor! Acum, Octav, te vor asculta!***
4. Transformă propoziția ***Octav îl caută pe masă*** într-o propoziție simplă negativă.
5. Completează spațiile punctate cu formele indicate în paranteze:

— *Motane, tu(verbul „a ști”, timpul prezent) că ești prietenul meu, dar nu toți (substantivul „copil”, numărul plural) vor înțelege de ce i-ai pedepsit pe soldați. Vreau să ai răbdare cu cei (numeralul 16 scris cu litere) oșteni pe care bunica îi aduce azi acasă.*

II. Scriere imaginativă (30 de puncte)

Scrie o compunere, de minimum 10 rânduri (100 de cuvinte), în care să prezinți o întâmplare ale cărei personaje sunt Motanul și soldățelul de plumb.

Vei avea în vedere:

- prezentarea unei întâmplări ale cărei personaje sunt Motanul și soldățelul de plumb;
- includerea unui dialog de 3 - 4 replici;
- respectarea numărului minim de rânduri/cuvinte;
- respectarea regulilor de ortografie, punctuație și exprimare.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpu de lucru este de 45 de minute. Se acordă din oficiu 10 puncte.